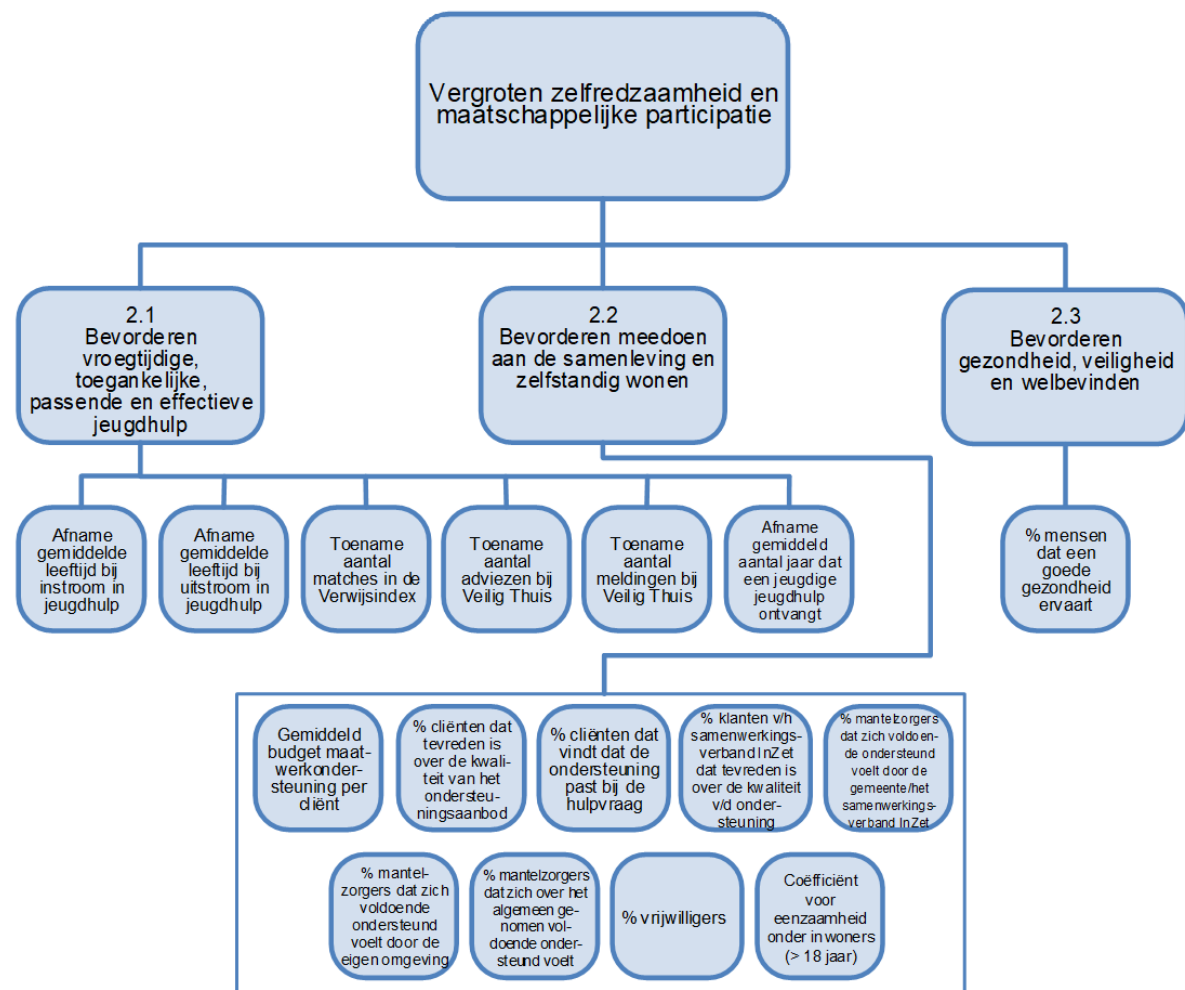

Programma 2 Samen leven en ondersteunen

Algemene doelstelling: Vergroten zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie

Vergroten zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie

De ambitie van het college is dat inwoners van Zoetermeer zo zelfstandig, zelfredzaam en gezond mogelijk zijn. Dat is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Het college heeft in 2024 ingezet op activiteiten die ervoor zorgen dat inwoners regie kunnen nemen over hun eigen gezondheid. Ook is versterken van de sociale basis een belangrijk speerpunt, zodat inwoners meer naar elkaar omkijken en elkaar ondersteunen.

Het jeugdbeleid stond in 2024 in het teken van het keren van de kostenstijging voor de specialistische jeugdhulp. Dat gebeurde door het inzetten van maatregelen vanuit de Crisisorganisatie Sociaal Domein en door de uitvoering van projecten binnen het Programma Toekomstbestendige Jeugdhulp. Belangrijk daarbinnen waren de visie op de Hervorming van de Specialistische Jeugdhulp en de ontwikkeling van lokale (buurt)teams. Daarnaast is ingezet op het vergroten van de sturing op het maatschappelijk resultaat van het preventief aanbod.

Afgelopen jaar zijn de wachtlijsten voor Wmo-aanvragen volledig weggewerkt. Alle meldingen worden binnen de wettelijk termijn van 8 weken opgepakt. Dit biedt ruimte voor verdere kwaliteitsverbeteringen van het proces. Ook kunnen we meer investeren in de deskundigheid en opleiding van ons personeel. In 2024 is wederom een nieuwe groep trainees gestart met hun opleiding tot Wmo-consulent. We versterken de verbinding tussen uitvoering en beleid door samen te werken aan innovatieprojecten zoals 'positieve gezondheid in het huishouden'. Tegelijk zien we dat inwoners over het algemeen iets minder tevreden zijn over de Wmo-ondersteuning. Een belangrijke oorzaak daarvoor lijkt het personeelstekort bij aanbieders en wisselingen waarbij passende vervanging niet meteen beschikbaar is.

Programma Sociale Innovatie

Het project 'Positieve gezondheid in het huishouden' is in 2024 afgerond. Het project 'Innovatief wijkgericht ondersteuningsaanbod gericht op preventie' is inhoudelijk afgerond en bevindt zich in de nazorgfase. De projecten 'Preventie in de praktijk' en 'Wijkimpact Jeugd Meerzicht' (voorheen 'resultaat gedreven inzet voor jeugdigen en gezinnen') hebben heel 2024 gelopen en over deze projecten vinden in 2025 tussenevaluaties plaats. In de [Programma en projectenrapportage](#) aan de raad is over het programma en deze projecten gerapporteerd.

Doelstelling 2.1 Bevorderen vroegtijdige, toegankelijke, passende en effectieve jeugdhulp

Normaliseren, preventie en vroegsignalering

In 2024 is een aantal stappen gezet om binnen het preventief jeugdbeleid scherper te sturen op de gewenste maatschappelijke resultaten. Het doel is immers dat jeugdigen kansrijk, veilig en gezond kunnen opgroeien in Zoetermeer. In de gesprekken en afspraken met de gesubsidieerde organisaties, is kritisch gekeken naar de effectiviteit van activiteiten. De organisaties moeten nu beter laten zien wat de opbrengst is voor ouders en jeugdigen op langere termijn. Ook is de subsidieregeling 2025 aangescherpt, zodat stap voor stap meer bewezen effectieve interventies beschikbaar komen in Zoetermeer. Het gaat met name om bewezen effectieve interventies die een alternatief zijn voor het inzetten van specialistische jeugdhulp. Daarnaast zijn in 2024 nieuwe afspraken gemaakt over preventieve trainingen die worden aangeboden op het basis- en voortgezet onderwijs. Ook binnen dit trainingsaanbod wordt het aandeel bewezen effectieve trainingen vergroot.

Naast bovenstaande, wordt een aantal onderwerpen uitgelicht:

- **Scheidingspunt:**
Het Scheidingspunt is een onderdeel van het aanbod van inZet en fungeert als laagdrempelige voorziening voor ouders die te maken hebben met een scheiding. Het Scheidingspunt is het aanspreekpunt en organiseert ook activiteiten. Ouders weten het Scheidingspunt goed te vinden. Daarnaast werken de gemeenten in de regio Haaglanden samen met de rechtbanken in het kader van het Uniform Hulpaanbod bij echtscheidingszaken.
- **Jongerenwerk:**
Er is een jeugdhonk in Buytenwegh opgericht. De [evaluatie](#) van dit initiatief laat zien dat er een positief effect was op talentontwikkeling, sturing op gedrag vanuit het jongerenwerk en het opbouwen van een sociaal netwerk. Ook was er een positieve impact op de sociale cohesie binnen de wijk.
- **Kansrijke Start en Gezonde leefstijl jeugd:**
Kansrijke Start en Gezonde leefstijl jeugd zijn onderdeel van de aanpak 'Integraal werken aan een gezonde stad'. Deze aanpak is de uitwerking vanuit het landelijke GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord), waarvoor het Rijk extra middelen verstrekt. Kansrijke Start heeft in 2024 in het teken gestaan van het betrekken van onder andere huisartsen, verloskundigen, kraamzorg, Jeugdgezondheidszorg, Welzijn en sociaal domein. In aanvulling op het bestaande aanbod van partijen, wordt ingezet op het versterken van de samenwerking en het verbeteren van de zorg en ondersteuning aan inwoners. De gemeente ondersteunt gezinnen ook praktisch. Zo werkt de gemeente samen met Stichting Babyspullen. In 2024 hebben hierdoor 25 Zoetermeerse gezinnen een babystarterspakket ontvangen. Daarnaast wordt, samen met de regiogemeenten, gewerkt aan het implementeren van de aanpak Nu Niet Zwanger.

Schoolmaatschappelijk Werk en Preventie+

Het Schoolmaatschappelijk Werk op het basisonderwijs heeft 900 aanmeldingen opgepakt van leerlingen die (mogelijk) extra zorg of ondersteuning nodig hadden. 33% van deze leerlingen is doorverwezen naar de specialistische jeugdhulp. De overige leerlingen, 67%, konden door het Schoolmaatschappelijk Werk verder worden geholpen of werden verwezen naar vrij-toegankelijke vormen van ondersteuning. In vergelijking met eerdere jaren (toen was het percentage rond de 60%) verwees het Schoolmaatschappelijk Werk minder jeugdigen door naar specialistische jeugdhulp.

In 2024 zijn er daarnaast 27 Preventie+-trajecten ingezet. Preventie+ betreft kortdurende ondersteuning vanuit het Schoolmaatschappelijk Werk aan het gehele gezin. Preventie+ is een vorm van preventieve ondersteuning. Regelmatig werden echter ook gezinnen aangemeld met complexe problematiek. In 2024 heeft het Schoolmaatschappelijk Werk Preventie+ beter afgebakend, zodat duidelijker is bij welke ondersteuningsvragen Preventie+ passend is voor gezinnen.

Praktijkondersteuners Huisarts Jeugd

De Praktijkondersteuners Huisarts jeugd (POH-jeugd) hebben in 2024 875 trajecten afgesloten. 45% van de jeugdigen die zij zagen, werd doorverwezen naar specialistische jeugdhulp. Van de overige 55% werden de meeste jeugdigen kortdurend begeleid door een POH-jeugd. Ook werden jeugdigen doorverwezen naar vrij toegankelijke voorzieningen. De percentages zijn vergelijkbaar met eerdere jaren.

Bij de Perspectiefnota 2025 werden voor 2024 extra middelen toegekend om de formatie POH-jeugd te verhogen, zodat meer kinderen konden worden geholpen en wachttijden konden worden voorkomen. Het bleek echter een uitdaging om geschikte professionals te vinden. Hierdoor zijn de extra middelen maar gedeeltelijk zijn benut.

Verbinding versterken in het sociaal domein, in het bijzonder tussen onderwijs en jeugdhulp

Begin 2024 is op een cluster 4-school voor speciaal onderwijs gestart met collectief jeugdhulpaanbod in de vorm van een Expertisepool. De Expertisepool is

een team van vaste jeugdhulpprofessionals die verbonden zijn aan het speciaal basisonderwijs (SBO), het speciaal onderwijs (SO) en aan de Zoetermeerse Onderwijs Jeugdhulparrangementen (ZOJA). De toevoeging van vaste formatie jeugdhulpprofessionals op het speciaal (basis-) onderwijs draagt bij aan een verhoogd leer- en ontwikkelproces voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Vanaf het schooljaar 2024-2025 wordt ook collectieve jeugdhulp aangeboden op een school voor cluster 3-onderwijs. In 2024 hebben evaluatiegesprekken plaatsgevonden. Het eerste beeld is positief:

- Er is sneller hulp aanwezig (de hulp start binnen drie weken);
- Het pedagogisch klimaat op school is verbeterd, zodat leerlingen beter kunnen leren kunnen;
- De kwaliteit van het onderwijs is omhooggegaan, doordat de leerkracht de focus meer op het onderwijs kan leggen in plaats van bezig te zijn met de problematiek van één of meerdere leerlingen in de klas.

Het is nog te vroeg om te kunnen vaststellen of de inzet van collectieve jeugdhulp zorgt voor een verlaagde instroom in de individuele specialistische jeugdhulp. Pas na verloop van tijd zijn gegevens beschikbaar over het jeugdhulpgebruik op deze scholen. Daarnaast is het collectieve aanbod alleen ingezet voor leerlingen die nog geen jeugdhulp ontvingen. Leerlingen die al specialistische jeugdhulp ontvangen, maken het traject bij de huidige aanbieder af. Tussendoor wisselen is niet wenselijk.

Het voornemen was om in 2024 ook op drie scholen voor Speciaal Basisonderwijs te starten met het collectieve aanbod. Door formatieproblemen is dit niet gelukt. Hiervan is al melding gedaan bij TB2.

Kinderdienstencentra (KDC)

In het afgelopen jaar is ingezet op het vergroten van het aantal plaatsen op Kinderdienstencentra (KDC). Helaas bleek het niet mogelijk om op korte termijn een passende locatie in Zoetermeer beschikbaar te hebben. Een aanbieder heeft wel extra plaatsen kunnen realiseren op een locatie in de Haagse wijk Leidschenveen. Er is afgesproken dat de plaatsen op dit KDC ook voor kinderen uit de regiogemeenten toegankelijk zijn.

Specialistische jeugdhulp

In 2023 was er een forse stijging van de kosten en het gebruik van de specialistische jeugdhulp. Ook in 2024 zette deze kostenstijging door. De projecten die in 2023 onder het Programma Toekomstbestendige Jeugdhulp waren gestart, zijn in 2024 voortgezet. Bij het project Hervorming specialistische jeugdhulp heeft de raad een [visiedocument](#) vastgesteld. Dit document vormt de basis voor de doorontwikkeling naar lokale (buurt-)teams, de verdere ontwikkeling van vrij toegankelijke voorzieningen en de inkoop van de specialistische jeugdhulp.

Vanwege de zorgen over de stijging van het gebruik en de kosten, is in 2024 ook de [Crisisorganisatie Sociaal Domein Zoetermeer](#) opgezet. Door het uitvoeren van diverse maatregelen wordt geprobeerd om het aantal jeugdigen met specialistische jeugdhulp te laten afnemen. Hiermee moeten ook de kosten dalen. Samen met de regiogemeenten in Haaglanden is daarnaast een start gemaakt met de [regionale aanpak kostenbeheersing jeugd](#).

In 2024 hadden de Gecertificeerde Instellingen voor jeugdbescherming (GI's) te maken met een uitzonderlijk hoge wervingsopgave. Dit kwam door de invoering van de lagere [caseloadnorm](#) (het aantal gezinnen per jeugdbeschermers). Het is de GI's grotendeels gelukt om voor het landsdeel Zuidwest, waar Zoetermeer onder valt, de benodigde medewerkers te werven. Er zijn echter nog wel jeugdigen die moeten wachten op een vaste jeugdbeschermers. De nieuwe medewerkers hebben een inwerkperiode voor ze een volledige caseload kunnen uitvoeren. De verwachting is dat in de loop van 2025 verbetert.

Op bovenregionaal niveau werken de gemeenten daarnaast aan de transformatie van de [gesloten jeugdhulp \(JeugdhulpPlus\)](#). Het Rijk heeft geld beschikbaar gesteld voor de afbouw en ombouw van gesloten jeugdhulp en de opbouw van meer passende vormen van jeugdzorg, zoals kleinschalige residentiële accommodaties of ambulante alternatieven. Voor het landsdeel ZuidWest is € 41,5 mln. beschikbaar. Dit bedrag zal grotendeels worden ingezet voor de af- en ombouw van locaties voor gesloten jeugdhulp in Zuid-Holland. Het bedrag dat overblijft wordt ingezet voor het ontwikkelen van alternatieven.

Contractmanagement jeugd

In het afgelopen jaar is de nadruk gelegd op de effectiviteit van jeugdzorgtrajecten. In de periodieke gesprekken van het contractmanagement jeugd met de jeugdhulpaanbieders werd dit onderwerp expliciet aan de orde gesteld.

Er is een project uitgevoerd dat gericht is op de professionalisering van het contractmanagement en het toezicht op jeugdzorgaanbieders. Het project is in december 2024 [afgerond](#). Het project bestond uit drie onderdelen. De belangrijkste resultaten zijn:

- *Verbeterde samenwerking:*
Er is een werkproces ontwikkeld om de samenwerking tussen contractmanagement jeugd, toezicht jeugd en het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden (SBJH) te verbeteren. Er is nu meer duidelijkheid over de rol- en taakverdeling. De contractmanager jeugd heeft een controlerende rol ten opzichte van het SBJH en signaleert verdachte situaties richting de toezichthouder. Deze aanpak leidde in 2024 tot verdiepend onderzoek naar vijf zorgaanbieders.
- *Professioneel opdrachtgeverschap:*
Er zijn instructies uitgewerkt die helpen bij het uitvoeren van effectief, efficiënt en datagedreven contractmanagement en toezicht. De kwaliteit, rechtmatigheid en doelmatigheid van de geboden zorg staan hierbij centraal. Deze instructies helpen bij het verbeteren en professionaliseren van het contractmanagement en toezicht. Daarnaast kan beter gestuurd worden op de uitvoering van contracten.
- *Informatiemanagement:*
Er zijn verbeteringen aangebracht in de informatie-uitwisseling tussen het SBJH en het lokaal contractmanagement. Deze verbeteringen worden meegenomen in verantwoordingsvereisten voor toekomstige jeugdhulpcontracten.

Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling

De gemeente neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden. Veilig Thuis Haaglanden geeft advies en pakt meldingen op van huiselijk geweld in de regio Haaglanden. Veilig Thuis heeft in 2023 het aantal casussen op de wachtlijst met de helft verminderd (van 458 naar 211 casussen). Voor 2024 was het doel om de wachtlijst nog verder (afname van 100 casussen) te verminderen. Ook dit is gelukt. Daarnaast is er ingezet op verbetering van de communicatie en het beter bereiken van specifieke doelgroepen.

Vroegtijdig signaleren: Afname gemiddelde leeftijd bij instroom in jeugdhulp (Realisatie 2024)

De gemiddelde leeftijd bij instroom en uitstroom worden tegen elkaar afgezet om te kijken of er vroegtijdig wordt gesignaleerd.

Bron: DataWareHouse Zoetermeer

Jaar	2023	2024
Begroting	9,0	9,3
Realisatie	9,1	8,9

Toelichting

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: De gemiddelde leeftijd bij instroom is gedaald tot iets onder de negen jaar. Dit is nagenoeg gelijk aan eerdere jaren.

NB. Het betreft een voorlopig cijfer. Afhankelijk van declaraties kan dit getal nog iets wijzigen.

Vroegtijdig signaleren: Afname gemiddelde leeftijd bij uitstroom in jeugdhulp (Realisatie 2024)

De gemiddelde leeftijd bij instroom en uitstroom worden tegen elkaar afgezet om te kijken of er vroegtijdig wordt gesignaleerd.

Bron: DataWareHouse Zoetermeer

Type	2023	2024
Begroting	13,0	12,5
Realisatie	13,2	13,2

Toelichting

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Hoewel de wens is dat jeugdigen eerder uitstromen uit de jeugdhulp, zien we dit nog niet terug in een verlaging van de gemiddelde leeftijd bij uitstroom. Zowel lokaal als landelijk is de trend dat jeugdigen meer en/of langer zorg ontvangen.

NB. Het betreft een voorlopig cijfer. Afhankelijk van declaraties kan dit getal nog iets wijzigen.

Vroegtijdig signaleren: Toename aantal matches in de Verwijsindex (Realisatie 2024)

Het aantal matches dat ontstaat vanuit de Verwijsindex Haaglanden, zodat inzicht ontstaat in het signaleringsgedrag.

Bron: Verwijsindex Haaglanden

Type	2023	2024
Begroting	950	850
Realisatie	758	822

Toelichting

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: De Verwijsindex is een digitaal systeem waarin professionals uit bijvoorbeeld de jeugdzorg of het onderwijs een signaal kunnen afgeven, dat zij betrokken zijn bij een jeugdige (0-23 jaar). Als twee of meer professionals een signaal afgeven over dezelfde jeugdige ontstaat een match. Daarna kunnen professionals met elkaar bespreken hoe zij de jeugdige en het gezin zo goed mogelijk kunnen ondersteunen.

Hoewel het aantal matches in 2024 weer iets hoger ligt dan in 2023 het geval was, is het aantal organisaties dat actief signaleert in de Verwijsindex beperkt. Het plan is om de Verwijsindex als wettelijke verplichting uit de Jeugdwet te schrappen, omdat het draagvlak onvoldoende is. Totdat de wetswijziging van kracht is, moeten gemeenten de Verwijsindex in stand houden.

Toename aantal adviezen bij Veilig Thuis (Realisatie 2024)

Het aantal gevraagde adviezen aan Veilig Thuis vanuit Zoetermeer om zicht te krijgen op het signaleringsgedrag.

Bron: Veilig Thuis Haaglanden

Type	2023	2024
Begroting	1.300	1.100
Realisatie	1.147	1.146

Toelichting

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Veilig Thuis werkt aan het verminderen van de wachtlijsten en het verbeteren van de communicatie.

Toename aantal meldingen bij Veilig Thuis (Realisatie 2024)

Het aantal meldingen bij Veilig Thuis vanuit Zoetermeer om zicht te krijgen op het signaleringsgedrag.

Bron: Veilig Thuis Haaglanden

Type	2023	2024
Begroting	1.100	1.000
Realisatie	909	990

Toelichting

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Het aantal meldingen bij Veilig Thuis is gestegen ten opzichte van 2023 en ligt net iets onder het verwachte aantal meldingen.

Efficiënte doorlooptijd: Afname gemiddeld aantal jaar dat een jeugdige jeugdhulp ontvangt (Realisatie 2024)

Percentage jeugdigen dat 3 jaar of langer aaneengesloten jeugdhulp ontvangt.

Bron: DataWareHouse Zoetermeer

Type	2023	2024
Begroting	46,0%	45,0%
Realisatie	46,1%	48,0%

Toelichting

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: In 2024 kregen 2.279 jeugdigen drie jaar of langer aaneengesloten hulp. Op een totaal aantal jeugdigen met jeugdhulp van 4.747 is dit 48,0%. Hoewel het totaal jeugdigen met jeugdhulp vooralsnog iets lager ligt, neemt het aantal jeugdigen dat langdurig jeugdhulp ontvangt nog toe. Dit is in lijn met het landelijke beeld.

NB. Het betreft een voorlopig percentage. Afhankelijk van declaraties kan het percentage nog iets wijzigen.

Doelstelling 2.2 Bevorderen meedoen aan de samenleving en zelfstandig wonen

Woonzorgvisie

In 2024 is met maatschappelijke partners gewerkt aan het opstellen van de uitvoeringsagenda van de woonzorgvisie. Deze agenda is onderdeel van het programma 'Woningbouw als aanjager'. In de woonzorgvisie is een aantal hoofdthema's opgenomen; 'passend en gevarieerd woonaanbod', 'meedoen in de wijk' en 'zorgaanbod op maat'. In de uitvoeringsagenda is per thema de ambitie, gewenste resultaten en concrete activiteiten die daarbij horen, uitgewerkt. Het is bijvoorbeeld duidelijk hoeveel woningen voor senioren moeten worden gebouwd de komende jaren en op welke plekken in de stad. Ook lopen er verschillende projecten die passen bij de ambities van de woonzorgvisie, zoals het project 'Karakter.', 't Seghewaert' en de flexwoningen aan de Ruimtebaan.

Sterke Sociale Basis

De inwoner staat centraal in de Sterk Sociale Basis. Samen met de gemeente, organisaties en verenigingen zetten inwoners zich in voor belangrijke thema's als de aanpak van eenzaamheid, vrijwilligersondersteuning, gezondheid en inclusie. Dankzij actieve vrijwilligers zijn er in 2024 veel bijeenkomsten georganiseerd. Bijvoorbeeld diverse sociale eetafstanden in het netwerk Eten en Ontmoeten. In een Sterke Sociale Basis ondersteunen inwoners elkaar met informele hulp. Daarom is het belangrijk dat het college de Sterke Sociale Basis ondersteunt en faciliteert. Met behulp van inwoners en bewonersinitiatieven verkleinen we de druk op de beschikbaarheid van (professionele) zorg en ondersteuning. De introductie van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) heeft in 2024 als doel de samenwerking tussen de sociale basis en andere domeinen te versterken, zowel binnen als buiten de gemeente.

Het speerpunt in 2024 was verdere netwerkversterking binnen de sociale basis. Er werd een groot congres voor de Sterke Sociale Basis georganiseerd waar slim verbinden van de verschillende netwerken centraal stond.

Gebiedsgerichte ondersteuning - inZet

In 2024 heeft inZet het ondersteuningsaanbod verder ontwikkeld. Het project 'innovatief wijkgericht en integraal ondersteuningsaanbod gericht op preventie' van het Sociaal innovatie fonds speelde hierin een belangrijke rol. Binnen dit project is nieuw ondersteuningsaanbod onderzocht en ontwikkeld dat meer afgestemd is op de behoefte van inwoners in de verschillende wijken. Onder andere groepsbijeenkomsten over verschillende onderwerpen (opvoeding, huisvesting) en themasessie over positieve gezondheid voor inwoners.

Ook heeft inZet vanuit GALA en IZA gewerkt aan de opgaven voor een Gezonde Stad en het verbinden van het medisch en sociaal domein.

- De ketenaanpak Welzijn op recept is opgestart in de wijken Noordhove-Seghwaert en Buytenwegh-De Leyens. Welzijn op recept is een alternatief voor traditionele zorg. Huisartsen kunnen voor mensen met psychosociale klachten, zoals vermoeidheid, stress en angst, een 'recept' voor een welzijnscoach uitschrijven. De welzijnscoach kijkt samen met de inwoner of er activiteiten zijn die de klachten kunnen verhelpen. Op deze manier wordt iemands hulpvraag op een integrale manier vanuit zorg en welzijn bekeken.
- De nieuwe dagbesteding 'De Buurvrouw' is gestart op twee locaties in de stad. Dit is een ontmoetingsplek voor mensen met verminderde zelfredzaamheid en beginnende geheugenproblemen. Het doel is dat mensen actief en sociaal blijven en vaardigheden behouden om zo lang mogelijk zelfstandig te wonen. De Buurvrouw is een voorziening voor en door alle betrokkenen; de deelnemers zelf geven invulling aan de activiteiten, hun naasten kunnen meekomen en er wordt gewerkt met vrijwilligers.

Verder is in 2024 het onderzoek afgerond naar de financiële middelen die beschikbaar zijn voor inZet. Er is een [nieuw rekenmodel](#) ontwikkeld om op een zo objectief mogelijke manier een passend budget te bepalen dat inZet nodig heeft om de opdracht van de gebiedsgerichte ondersteuning uit te kunnen voeren. Dit heeft geleid tot aanpassing van het budget.

WMO Maatwerkvoorziening

In 2024 heeft het college het project 'Positieve gezondheid in het huishouden' uitgevoerd, dat onderdeel is van het programma Sociale Innovatie. De raad is hierover geïnformeerd via het memo [Afronding project Positieve gezondheid in het huishouden](#). Daarna heeft het college het participatieplan [Positieve gezondheid in het huishouden](#) uitgevoerd zoals vastgesteld door de raad. Op basis van de uitkomsten van dit project en het participatietraject heeft het college het raadsvoorstel [Huishoudelijke ondersteuning 2025](#) opgesteld.

Gemiddeld budget maatwerkondersteuning per klant (Realisatie 2024)

Deze indicator laat zien wat in het gemiddelde budget is voor alle Wmo maatwerkvoorzieningen per cliënt.

Bron: Gemeentelijke database Wmo/Begroting

Type	2023	2024
Begroting	2.850	3.500
Realisatie	3.396	2.790

Toelichting

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Het gemiddeld budget maatwerkvoorziening per klant gaat over alle soorten Wmo-maatwerkvoorzieningen, zoals scootmobielen, rolstoelen,

woningaanpassingen en huishoudelijke ondersteuning. Het verschillende voorzieningen en de aantallen die verstrekt worden wisselen per jaar. Ze zijn afhankelijk van de individuele behoeften van inwoners. Bijvoorbeeld, het ene jaar worden veel dure woningaanpassingen verstrekt en het andere jaar bijna geen. Dat heeft rechtstreeks effect op het gemiddelde budget. Doordat alle soorten maatwerkvoorzieningen meewegen in deze indicator, is het lastig een nauwkeurige begroting te maken en wisselt de realisatie ieder jaar. We hebben het voornemen om in de Perspectiefnota een voorstel op te nemen om deze indicator aan te passen.

% Klanten dat tevreden is over de kwaliteit van het ondersteuningsaanbod (Realisatie 2024)

Het college voert jaarlijks het cliëntervaringsonderzoek uit onder Wmo cliënten naar de ervaring met gemeentelijke voorzieningen op grond van de Wmo.

Bron: Cliëntervaringsonderzoek Wmo

Type	2023	2024
Begroting	80%	80%
Realisatie	74%	71%

Toelichting

Doel gehaald: Nee.

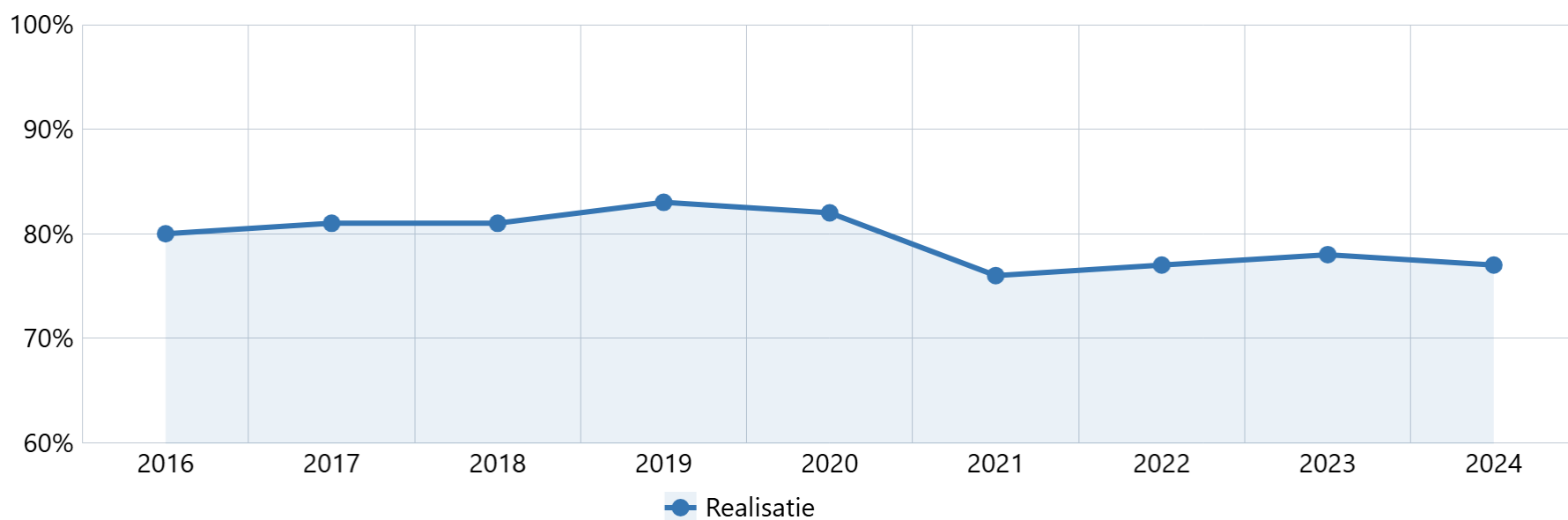
Toelichting: Het percentage cliënten dat tevreden is over de kwaliteit van de ondersteuning is gedaald ten opzichte van vorig jaar. In het Cliëntervaringsonderzoek wordt geen specifieke toelichting op deze vraag gegeven. Over het algemeen blijkt dat de tevredenheid over de ondersteuning daalt door wisselingen van hulpverleners.

% Klanten dat vindt dat de ondersteuning past bij de hulpvraag (Realisatie 2024)

Het college voert jaarlijks het cliëntervaringsonderzoek uit onder Wmo cliënten naar de ervaring met gemeentelijke voorzieningen op grond van de Wmo.

Bron: Cliëntervaringsonderzoek Wmo

Type	2023	2024
Begroting	80%	80%
Realisatie	78%	77%

Toelichting

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Het percentage cliënten dat tevreden is over de kwaliteit van de ondersteuning is gedaald ten opzichte van vorig jaar. In het Cliëntervaringsonderzoek wordt geen specifieke toelichting op deze vraag gegeven. Over het algemeen blijkt dat de tevredenheid over de ondersteuning daalt door wisselingen van hulpverleners.

% Klanten v/h samenwerkingsverband dat tevreden is over de kwaliteit v/d ondersteuning (Realisatie 2024)

Het samenwerkingsverband inZet voert ieder jaar een onderzoek uit om ervaring van cliënten met de ondersteuning en dienstverlening te meten. Het streven is dat 80% van de cliënten minimaal het cijfer 7,5 geeft.

Bron: Cliënttevredenheidsonderzoek inZet

Type	2023	2024
Begroting	80,0%	80,0%
Realisatie	81,0%	75,0%

Toelichting

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Het streven is dat minstens 80% van de cliënten minimaal het cijfer 7,5 geeft voor de kwaliteit van de ondersteuning. Dat percentage is niet helemaal gehaald. De opdracht van inZet is om de ondersteuning zo licht als mogelijk aan te bieden en meer te werken met groepsbegeleiding en welzijnsactiviteiten in plaats van één op één begeleiding. Cliënten hebben tijd nodig om aan deze verandering te wennen en dat zien we terug in het percentage cliënten dat tevreden is over de ondersteuning. Uit het cliënttevredenheidsonderzoek blijkt dat cliënten de kwaliteit van de ondersteuning gemiddeld met een 7,5 beoordelen. Gemiddeld zijn cliënten (zeer) tevreden over de kwaliteit van de ondersteuning.

% Mantelzorgers dat zich voldoende ondersteund voelt door de gemeente/het samenwerkingsverband (Realisatie 2024)

De indicator is de uitkomst van vragen naar de ervaren ondersteuning van mantelzorgers. Er wordt gevraagd naar ondersteuning door de gemeente / het samenwerkingsverband inZet en naar ondersteuning uit de directe omgeving van de mantelzorger. De uitkomsten zijn terug te vinden in de stadspeiling.

Bron: Stadspeiling

Type	2023	2024
Begroting	20,0%	20,0%
Realisatie	22,0%	17,0%

Toelichting

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: In de stadpeiling wordt mantelzorgers gevraagd of de gemeente zorgt voor voldoende ondersteuning. 17% van de mantelzorgers antwoordt hierop 'ja'. Ook 17% antwoordt 'nee'. Het grootste gedeelte van de mantelzorgers heeft hier geen mening over. Van de ondervraagde mantelzorgers geeft eveneens 17% aan dat dat ze gebruik hebben gemaakt van mantelzorgondersteuning van de gemeente (voornamelijk de Dag van de mantelzorg, het mantelzorgcafé en de mantelzorgwaardering). Het grootste gedeelte van de mantelzorgers wordt door de eigen omgeving ondersteund.

% Mantelzorgers dat zich voldoende ondersteund voelt door de eigen omgeving (Realisatie 2024)

De indicator is de uitkomst van vragen naar de ervaren ondersteuning van mantelzorgers. Er wordt gevraagd naar ondersteuning door de gemeente / het samenwerkingsverband inZet en naar ondersteuning uit de directe omgeving van de mantelzorger. De uitkomsten zijn terug te vinden in de stadspeiling.

Bron: Stadspeiling

Type	2023	2024
Begroting	70,0%	71,0%
Realisatie	80,0%	76,0%

Toelichting

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Van alle mantelzorgers vindt 76% dat ze voldoende ondersteuning krijgen uit het eigen netwerk. Mantelzorgers vinden binnen de eigen familie de meeste ondersteuning.

% Mantelzorgers dat zich over het algemeen genomen voldoende ondersteund voelt (Realisatie 2024)

De indicator is de uitkomst van vragen naar de ervaren ondersteuning van mantelzorgers. Er wordt gevraagd naar ondersteuning door de gemeente / het samenwerkingsverband inZet en naar ondersteuning uit de directe omgeving van de mantelzorger. De uitkomsten zijn terug te vinden in de stadspeiling.

Bron: Stadspeiling

Type	2023	2024
Begroting	70%	71%
Realisatie	72%	69%

Toelichting

Doel gehaald: Nee.

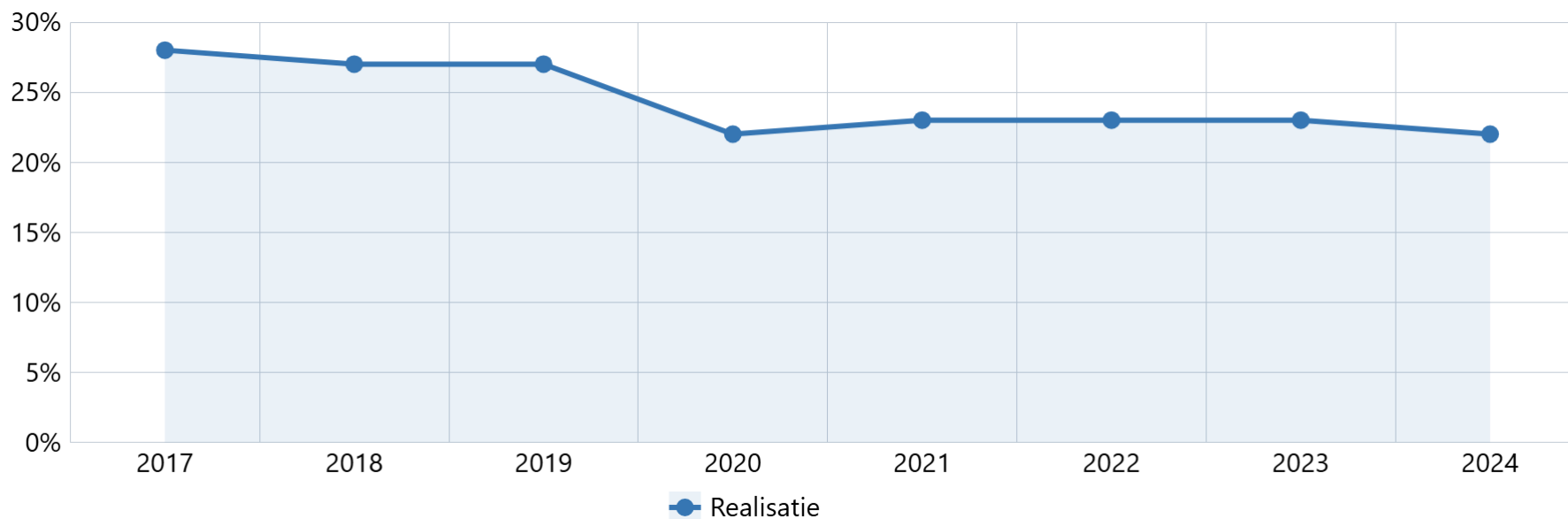
Toelichting: Het percentage mantelzorgers dat zich over het algemeen genomen voldoende ondersteund voelt, blijft al meerdere jaren vrij stabiel. In 2024 is het percentage iets afgenomen t.o.v. vorig jaar. Mantelzorgers die aangeven dat ze niet voldoende ondersteund worden, hebben vooral behoefte aan meer informatie en praktische ondersteuning, bijvoorbeeld bij financiën en vervoer.

% Vrijwilligers (Realisatie 2024)

Percentage van het aantal vrijwilligers gemeten via de stadspeiling.

Bron: Stadspeiling

Type	2023	2024
Begroting	28%	24%
Realisatie	23%	22%

Toelichting

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Het aantal vrijwilligers herstelt geleidelijk na de COVID-19 periode. Het college blijft werken aan het vinden en verbinden van vrijwilligers.

Coëfficiënt voor eenzaamheid onder inwoners (> 18 jaar) (Realisatie 2024)

Deze indicator is de uitkomst van elf stellingen die in de omnibusenquête worden voorgelegd en betrekking hebben op eenzaamheid. Hieruit wordt een eenzaamheidsscore berekend volgens de methode van De Jong Gierveld en Kamphuis (1985). Iemand die de enquête invult, kan een totale score halen tussen nul (niet eenzaam) en 11 (zeer sterke eenzaamheid).

Bron: Stadspeiling

Type	2023	2024
Begroting	2,3	2,3
Realisatie	2,5	2,6

Toelichting

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: De eenzaamheidsscore is sinds de COVID-19 periode gestegen. In de periode van 2022-2024 is de eenzaamheidsscore gestabiliseerd. Het college blijft werken aan een verlaging van de eenzaamheidsscore en zet hiervoor de extra middelen voor de aanpak van eenzaamheid vanuit GALA in.

Doelstelling 2.3 Bevorderen gezondheid, veiligheid en welbevinden

Gezonde Stad

Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is onderdeel van de vastgestelde [nota Gezondheidsbeleid 2024-2027](#). Deze nota biedt een kader om de gezondheid van inwoners centraal te stellen. Het college werkt aan het verbinden van verschillende domeinen en partijen om samen te werken aan thema's zoals valpreventie, de sociale basis en de fysieke leefomgeving. Zo is er een koppeling gemaakt tussen BRAVO! (Brede Activiteiten voor Ouderen) en valpreventie, met als hoogtepunt het BRAVO! Festival in oktober 2024. Verder is de Zoetermeerse Aanpak Gewoon Gezond (ZAGG) ontwikkeld. Dit is een integrale benadering van bestaande initiatieven gericht op gezond leven en gezond gewicht. Dit gebeurt door gezonde voeding en door meer bewegen. Binnen ZAGG werken het medisch en sociaal domein samen vanuit het gedachtegoed van Positieve Gezondheid.

Integraal Zorgakkoord

In 2024 is met steun van het Integraal Zorgakkoord (IZA) geïnvesteerd in de regionale samenwerking via [Haaglanden gezonder](#). Dit zijn de gemeenten Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Rijswijk en Wassenaar. Het doel is om de zorg toegankelijk en bereikbaar te houden voor degenen die het echt nodig hebben. Met tijdelijke middelen (SPUK) van de rijksoverheid is ingezet op het opzetten van regionale samenwerking in vijf ketenaanpakken; 'Kind naar gezond gewicht', 'Kansrijke start', 'Gezonde leefstijlinterventie', 'Valpreventie' en 'Welzijn op recept'.

Tijdens de [ALV van de VNG op 29 november 2024](#) is besloten om (tijdelijk) te stoppen met gesprekken over IZA. Er is niet voldaan aan de voorwaarden die gemeenten hebben gesteld bij de start van IZA. Gemeenten gaan pas weer aan tafel als er sprake is van een gelijkwaardige start van een nieuw akkoord. Daarnaast moet er voldoende perspectief zijn op structurele middelen en draagkracht om de extra druk op het sociaal domein op te vangen.

Samen ZoeterMeer Gezond

De lokale samenwerking met partijen in het medisch domein, waaronder Samen ZoeterMeer Gezond (voorheen Zoetermeer 2025) is in 2024 verstevigd. Binnen Samen ZoeterMeer Gezond werken zorg- en welzijnsorganisaties en de gemeente onder andere samen aan de uitwerking van de IZA afspraken voor

de gemeente Zoetermeer. Vanuit de gemeente wordt meegewerkt aan alle actielijnen van Samen ZoeterMeer Gezond ('Acute zorg', 'Chronische zorg', 'GGZ', en 'Preventie'). Binnen die actielijnen zijn plannen gemaakt om inwoners meer verantwoordelijkheid te geven voor hun eigen gezondheid. Daarbij is de nadruk van behandeling naar lichte ondersteuning belangrijk, met extra aandacht op preventie. Begin 2024 is een strategisch adviseur aangesteld binnen de gemeente om de samenwerking tussen partijen in het sociaal en medisch domein te bevorderen. Eén van de hoogtepunten in deze stevige samenwerking is het behoud van de geboortezorg in Zoetermeer.

% Mensen dat een goede gezondheid ervaart (Realisatie 2024)

In de omnibus enquête wordt gevraagd aan te geven wat de deelnemers aan de enquête vinden van hun gezondheid. Het cijfer geeft aan hoeveel deelnemers aangeven een zeer goede of een goede gezondheid ervaren.

Bron: Stadspeiling

Type	2023	2024
Begroting	70%	73%
Realisatie	71%	75%

Toelichting

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Het percentage mensen dat een goede gezondheid ervaart, is gestegen.

Totalen per doelstelling

Bedragen x €1.000

Programma 2 Samen leven en ondersteunen	Jaarrekening				
	Lasten	Baten	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo
Bevorderen vroegtijdige, toegankelijke, passende en effectieve jeugdhulp (2.1)	-92.186	931	0	263	-90.992
Bevorderen meedoen aan de samenleving en zelfstandig wonen (2.2)	-54.607	11.092	0	623	-42.892
Bevorderen gezondheid, veiligheid en welbevinden (2.3)	-9.937	7.947	0	0	-1.990
TOTAAL PROGRAMMA	-156.729	19.970	0	886	-135.874

Financiën op hoofdlijnen

Doelstelling 2.1

Het grootste deel van het budget is ingezet voor specialistische jeugdhulp. Daarnaast is het budget besteed aan preventieve ondersteuning op het gebied van opvoeden en opgroeien. Het gaat dan onder meer om subsidies voor de jeugdgezondheidszorg en het jongerenwerk. Ook kinderopvang op sociaal-medische indicatie wordt vanuit het budget voor doelstelling 2.1 gefinancierd. De gemeente draagt daarnaast bij aan kosten die gemaakt worden in het kader van regionale samenwerking. Het gaat dan om deelnemersbijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden en GGD en Veilig Thuis Haaglanden, maar ook om bijdragen voor regionale projecten of initiatieven op het gebied van de jeugdhulp. Tot slot is het budget besteed aan de uitvoering van projecten voor het Programma Toekomstbestendige Jeugdhulp en de maatregelen van de Crisisorganisatie Sociaal Domein.

Doelstelling 2.2

Het budget is grotendeels ingezet ten behoeve van de gebiedsgerichte ondersteuning door inZet, de individuele maatwerkvoorzieningen Wmo (huishoudelijke hulp, vervoers- en woonvoorzieningen e.d.) en voor begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf dat per 1 januari 2024 opnieuw regionaal is ingekocht met vier gemeenten onder de naam Toekomst Sociaal Domein (TSD). Daarnaast is een deel van het budget bestemd voor Algemene voorzieningen die worden gesubsidieerd door de gemeente. Tot slot is het budget besteed aan de personeelskosten van de uitvoeringsorganisatie Wmo.

Doelstelling 2.3

Het budget is besteed aan preventief gezondheidsbeleid (Gezond en Actief Leven Akkoord en Integraal Zorg Akkoord) en aan de gemeentelijke bijdrage aan de GGD Haaglanden.

Voor een verklaring van verschillen tussen begroting en rekening wordt verwezen naar hoofdstuk Jaarrekening/Toelichting op het overzicht van baten en lasten.